

Fokker C.V

Historia

***Fokker C.V* (uttalas "C-5")**

konstruerades på tidigt 1920-tal av Anthony Fokker som ett tvåsitsigt spanings- och övervakningsflygplan. När C.V serien presenterades 1924 var det världens första multirollflygplan och tillverkades i en mängd inbördes mixade varianter; till flygplanskroppen kunde man välja fem olika vingkonfigurationer avseende spännvidd. Flygplanet utrustades med en stjärnmotor, där effekten varierade mellan 450 hk och 970 hk. Ytterligare valmöjlighet gavs för det fasta landstället, som kunde förses med hjul

eller pontoner. Flygplanet blev en exportframgång för Fokkerfabriken. Flygplanet såldes eller licenstillverkades i Bolivia, Danmark, Finland, Nederländerna, Norge, Italien, Japan, Schweiz, Sovjetunionen och Ungern. Sverige köpte två exemplar av två olika varianter för att använda som mall vid en licenstillverkning av spaningsflygplanet **S 6** och jaktflygplanet **J 3**.

År 1926 reste en inköpskommission runt bland olika tillverkare på jakt efter ett jaktflygplan och

spaningsflygplan som skulle kunna licenstillverkas av **CVM**. Hos Fokker i Holland hittade man **Fokker C.V** som tillverkades i de för svenska förhållanden intressanta versionerna, **D** och **E**.

Skillnaden mellan de två versionerna var olika typer av motorer, samt spännvidden med därför olika vingstöttor . Två exemplar av vardera versionerna köptes för att användas som mall vid licenstillverkningen. Som tvåsitsigt jaktflygplan föreslogs den mindre **D-varianten** medan **E-**

varianten ansågs lämplig som spaningsflygplan. De fyra beställda flygplanen flögs hem från Holland 1928 och ytterligare tio flygplan beställdes från Fokker. Efter flygprov kom flygstyrelsen fram till att D-versionen (benämnd **J 3**) inte dög till jaktplansuppgiften, varför de sju D-planen, som var beställda vid **CVM**, modifierades till E-version och benämndes **S 6**.

S 6 blev Flygvapnets standardflygplan för armésamverkan. Planets arbetsuppgifter blev eldledning,

flygfotografering, och sambandstjänst. Vid andra världskrigets utbrott fanns 36 st flygplan kvar och dessa fick tjänstgöra tills tillräckligt många Saab 17 kunde levereras 1943. Vid **CVM** tillverkades mellan 1929 och 1932 17 st **S 6**. Ytterligare ett flygplan tillverkades men försågs med pontonställ, och benämndes *S 6H*.

År 1928 undsatte löjtnant Einar Lundborg den italienske generalen Umberto Nobile, med en skidförsedd **S 6B**. Nobile befann sig på ett isflak

efter ett luftskeppshaveri på väg till Nordpolen.

År 1945 sålde Flygvapnet tre st S 6 till Svensk Flygtjänst för att användas till skogsbesprutning. Ytterligare två flygplan såldes 1947 till Skåneflyg. En svenskbyggd S 6B gömdes undan på F 3 Malmslätt och kan numera beskådas på **Flygvapenmuseum**. Detta flygplan flög senast vid svenskt militärflygs femtioårsjubileum 1962, samt året efteråt till Holland fram och åter.